

Še o obnovi Codellijeve grobnice

V prvi junijski številki Naše skupnosti smo objavili pismo naše bralke iz Štepanjskega naselja, ki opozarja na razpadajočo grobnico baronov Codellijev na njihovem pokopališču. Pred nedavnim smo prejeli še eno njeno pismo, v katerem ponovno predlaga, da bi pri našem glasilu pomagali pri zbiranju denarja za obnovo grobnice. Na uredniškem odboru smo se obširneje pogovarjali o tem in bili navdušeni nad pobudo, vendar smo menili, da bi bilo dobro še prej povprašati na Regionalnem zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine Ljubljane, kakšne so možnosti za obnovo te grobnice. V nadaljevanju objavljamo pismo naše bralke in odgovor Zavoda, glede na njihov pojasnilo smo bili na uredniškem odboru mnenja, da bi z zbiranjem denarja za zdaj še počakali. Sicer pa bomo o grobnici Codelli v našem časopisu še pisali.

Spoštovana Darja!

Zelo sem vesela, da ste objavili tako popolno in obširno obvestilo o propadanju Codellijeve grobnice, iskreno se vam zahvaljujem.

Danes sem prejela Našo skupnost in na 5. strani sem zasledila pismo M. Podgorškove kot odgovor na dano pobudo. Žal ni razvidno, kdo je lastnik ali upravitelj, vendar iz zapisa sledi, da bi ob podpori, v primeru obnove, le nekaj zaživel tudi tam. Moj predlog je seveda, če je mogoče, da bi ob vsaki izdaji časopisa objavljali številno žiro računa in vsoto, ki je zbrana z namenom obnove najprej grobnice, kasneje pa tudi kakšnega drugega zapuščenega spomenika ali znamenja v naši občini. Mislim, da tudi za naše grobove poskrbimo tako rekoč sami, ker priznam, da ne verjamem, da se bodo drugo ali tretje leto našla sredstva, ko bo le potrebno za obnovo še več kot ta trenutek (ko jih že sedaj ni).

Torej draga Darja, če bomo vsak malo prispevali, tudi delovne organizacije, bomo za kulturno dediščino doprinesli svoj kamenček, ki bo ostal našim znanjem. Prilagam 5.000 din

D. J. za začetek in vzpodbudo, da bi dobromamerna akcija ne usahnila kot potock v Sahari, ampak da bi s svojimi pritoki pridobila moč. V želji, da bi Naša skupnost nadaljevala svoje poslanstvo tudi v tem pogledu, vas in vaše sodelavce prijetljivo pozdravljam.

TATJANA ŠUSTERŠIČ

Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine o Codellijevi grobnici

Sočasno s potekom spomeniškovarstvene akcije obnove graščinskega kompleksa Kodeljevo (Jelovškova kapela), si je Ljubljanski regionalni zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine (LRZVNKD) že v letu 1984 prizadeval za vključitev v program tudi spomeniškovarstvene akcije obnove Codellijeve grobnice na pokopališču v Štepanji

Spomeniškovarstvena akcija obnove je v letošnjem letu tudi že v programu financiranja akcij v okviru mesta Ljubljane. Po programu obnove (popravlilo kritine, fasade in balustrade ter razna obrtniška dela – kot npr. popravilo vhodnih vrat), so dodeljena sredstva v višini 2.800.000. V okviru teh sredstev bo LRZVNKD v letošnjem letu vodil najnujnejšo obnovo Codellijeve grobnice ter nadaljeval obnovitvena dela po programu v letu 1989.

Dela se bodo pričela konec septembra 1988, ko bo zbrana vsa potrebna dokumentacija za potek obnove. Najprej je treba pridobiti

dovoljenje lastnika grobnice – t.j. gospe Contesse Romano Codelli di Codellisberg, ki živi v Italiji. LRZVNKD si bo prizadeval pridobiti tudi razpoložljivo dokumentacijo, ki se bo verjetno navezovala tudi na ohranjeno dokumentacijo graščinskega kompleksa.

Komunalno podjetje TOZD Žale ima za lastnico najemno pogodbo, zavodu pa je predal tudi fotokopijo razpoložljive dokumentacije, ki se nanaša na najemno pogodbo ter ključne grobnice.

O poteku spomeniškovarstvene akcije ter o zbrani dokumentaciji bo LRZVNKD obvestil krajanje v naslednjih številkah časopisa Naša skupnost.

MOJCA ARH, konservatorica LRZVNKD

Vesti iz kulture!

● V letošnjem vročem poletju so člani Lutkovnega gledališča Ljubljana gostovali na Japonskem in v Južni Koreji, kjer so z uspehom predstavili »SA-PRAMIŠKO«. Svetlane MAKAROVIC.

Predstava je bila uradno povabljen na svetovni lutkarski festival, ki je spremljal letošnji kongres UNIMA (svetovna lutkarska organizacija).

Uspehi ljubljanskih lutkarjev na Daljnem Vzhodu pomenijo veliko priznanje jugoslovanskemu lutkarstvu.

● Dobitnica »zlatega venca« na letošnjih Struških večerih poezije je srbska pesnica Desanka MAKSIMOVIC.

Na vprašanje novinarjev, koliko lahko poezija prispeva k zbliznavanju narodov, je na tiskovni konferenci Desanka MAKSIMOVIC odgovorila: »Verjamem, da bodo nekatere moje pesmi prispevale k temu, da se bodo narodi poskušali zblizati.« Dodala pa je še, da ni napisala niti ene pesmi, ki bi obtoževala in pozivala k ločevanju narodov.

● Jubilejno petindvajseto srečanje slovenskih pisateljev na gradu Štatenberg je minilo v znamenju mladosti. Razpravljali so o ekonomskih vidikih založništva ter o literaturi in provinci. Zanimivo je, da so o tej drugi temi govorili že na prvem štatenberskem srečanju pisateljev pred petindvajsetimi leti.

● Moščanska likovna ustvarjalca Jože LASIČ in Aladar ZAHARIAS sodelujeta v tem mesecu na »Dnevih keramik« v Rogški Slatini. Poleg kiparjev se tega delovnega srečanja udeležujeta tudi lončarja Franc ZELKO iz Murske

Sobote in Andrej HERNJA iz Ptuja.

● Zbirka lesenih skulptur na prostem v Kostanjevici na Krki je bogatejša za pet novih likovnih del.

Na letošnjem 28. simpoziju FORMA VIVA so jih ustvarili: kiparka Ulrike BIRKHOFF iz Zvezne republike Nemčije, Peruško BOGDANOVIČ iz Jugoslavije, Frederick BUSHE iz Anglije, Dino CAMPEANU iz Romunije ter Tadakazu MAEDA iz Japonske. Sklepana slovesnost je bila 3. septembra na kostanjeviškem gradu, kjer je udeležencem in številnim gostom spregovorila dr. Mojca DRČAR-MURKO.

● Od 23. do 25. avgusta je bil v Mariboru trinajsti simpozij o pouku zgodovine. Udeleženci so obravnavali problematiko učbenikov za pouk tega predmeta.

Ker je bil simpozij istočasno s praznovanjem 70-letnice ustanovitve skupne jugoslovanske države, je na to temo imel referat prof. dr. Janko PRUNK iz Ljubljane.

● 3. septembra se je v Laškem končal petdnevni seminar slovenskega jezika za učitelje, ki poučujejo v Italiji v šolah s slovenskim jezikom.

Seminar je pripravil republiški komite za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo. Povabljenih je bilo 30 učiteljev iz tržaške in 10 iz goriške pokrajine. Seminar je vodil prof. Silvo FATUR.

MATJAŽ ROLIH

KULTURNI DOM ŠPANSKI BORCI

Program za september

14. september ob 17.30

Glasbene prireditve »Jesenske serenade«, italijanski klasiki, Giorgio Blasco – flavta, Ennio Guerrato – kitara. Prireditev bo v Jelovškovi kapeli pri gradu Kodeljevo

15. september ob 17.30

»Jesenske serenade« – Svet indijske glasbe. Izvajalec Martin Lumbar. Prireditev bo v Jelovškovi kapeli pri gradu Kodeljevo

17. september ob 16. uri

Sobotno popoldne za otroke »Mačja godba«. Koncert otroških pesmi v izvedbi Nece Falk z glasbeno spremljavo

20. september ob 17. uri

Podelitev državnih odlikovanj s kulturnim programom

20. september ob 20. uri

Gostovanje Prešernovega gledališča Kranj: Ema Kurent: Pravljičica o Vesni – dramska slika višjega srednjega sloja naše družbe

21. september ob 20. uri

Odprtje fotografske razstave umetnika Vojka Aleksiča

23. september ob 18. uri

Jubilejni teden upokoencev občine Moste-Polje

24. september ob 16. uri

Sobotno popoldne za otroke – Pravljičarjeva pravljica – Gostuje Lutkovno gledališče Ljubljana

27. september ob 18. uri

Finale IV. festivala otroške vedre pesmi – Blejski srček

Posebej vabimo naše občane, da si ogledajo razstavo slik v emajlu v Jelovškovem likovnem salonu kulturnega doma. Razstavlja Franc Pustoslemšek-Frenk. Razstava bo odprta do 20. septembra.

Slike v emajlu

Kulturni dom Španski borci je skupaj s Komisijo za kulturno dejavnost pri občinskem svetu Zveze Sindikatov Moste-Polje pripravil razstavo SLIK V EMAJLU Franca Pustoslemška-Frenka iz Titovega velenja, predvsem pa je ta razstava plod sodelovanja iz »kulturniki« iz organizacij združenega dela.

Že od mladih let je bila risba njegova pogosta spremljevalka, abstrakcija pa način izražanja lastnih notranjih nemirov in trenutnega razpoloženja. Po zaposlitvi v Gorenju pa se je njegovo umetniško izražanje razširilo na tehniko, ki se ji predaja z vsem srcem. V Gorenju se je namreč srečal z industrijsko emajlirniško tehnologijo, v kateri je videl možnost lastnega izražanja. Poizkusi na manjših odpadnih pločevinastih delih so prerasli v uspešno kombinacijo prijetnega s koristnim. Ker je to tehnika, ki je res nekaj povsem novega za naše oči in naše pojmovanje likovne in grafične umetnosti, vam jo podrobneje predstavljamo:

Osnovna površina slik je pločevina. Slika se prične oblikovati z nanosom barvnega emajlnega biskvita, ki je neglede na kasnejši barvni odtenek v prvotni fazi vedno sivorjave barve in se v originalni barvi pokaže šele po dvakratnem žganju pri temperaturi 860°C.

Prav zaradi nepredvidljivosti barv in barvnih kombinacij so vsa dela unikatna.

VABIMO NAŠE OBČANE, DA SI RAZSTAVO OGLEDAJO V JELOVŠKOVEM LIKOVNEM SALONU V KULTURNEM DOMU ŠPANSKI BORCI DO 20. 9. vsak dan od 15. do 19. ure in ob sobotah od 10. do 13. ure.

Pred novo sezono

Za nami je še ena uspešna kulturna sezona, saj smo spravili pod streho večino načrtovanih akcij – od občinskih srečanj za različna področja kulturnih dejavnosti do koncertov, predstav in drugih prireditev, kjer redno sodelujejo naša kulturnoumetniška društva in skupine.

Prav tako je za nami tudi čas počitnic in letnih dopustov, ko se kulturna dejavnost v večini primerov začasno skoraj ustavi in grejo na zaslužene počitnice tudi člani naših kulturnoumetniških društev in skupin. Tako velja, da se kulturna sezona s septembrom začne in z junijem konča!

Seveda je treba tudi v poletnih

mesecih kaj postoriti, kar zlasti velja za predsednike in druge predstavnike KUD in skupin, ki morajo pripraviti programe za naslednjo kulturno sezono, jih posredovati občinski ZKO, ta pa naprej na ZKO mesta in ljubljansko kulturno skupnost. Napisati je treba tudi poročila o opravljenem delu, ki so osnovno vodilo pri delitvi sredstev za dejavnost posameznih kulturnoumetniških društev in skupin.

Smo torej pred novo kulturno sezono, polni načrtov, želja in pričakovanj, ki jih bomo skušali kljub nekaterim že kar kroničnim težavam – še zlasti v zadnjem obdobju – kar najbolje uresničiti. M. Š.

Anonimno pismo Centru za socialno delo

Redko, ali bolje rečeno, skoraj nikoli se ne zgodi, da bi se na Center za socialno delo obrnili naši občani s svojimi predlogi o novih pristopih in kvaliteti našega dela. Zavoljo tega smo se, čeprav je pismo, ki smo ga prejeli, anonimno, tega zelo razveselili. Odločili smo se, da ga objavimo v Naši skupnosti, z upanjem, da bo spodbudil tudi druge, da se nam oglasijo.

»Spoštovani!

Pišem Vam kot prijatelj socialno šibkih družin, upokoencev itd. Ob današnjem naraščanju cen, upadanju življenjskega standarda in kupne moči se vse bolj pojavlja problem, ki v največji meri prizadene otroke iz socialno šibkih družin, kakor tudi upokoence, invalide in ne nazadnje tudi same delavce. Ker se tudi socialna politika zaostre, sem prišel na zamisel, kako bi lahko delno omilili položaj takih ljudi. Vem, da bo ta zamisel pri marsikom naletela na posmeh ali pa še kaj drugega, vendar mi srce ne da miru, da ne bi to zamisel zapisal, Vam v razmislek in morebitno sprožitev akcije. Kot precejšnji del prebivalcev tudi mi stanujemo v novih blokih in človek lahko marsikaj opazi – ob tem se dobesedno zgrozim, ko vidim, kaj se dogaja. Verjeli ali ne, da sem že nekajkrat naletel – ko sem odnašal smeti v kontejner, da marsikdo odvrže v smeti še dobra in uporabna oblačila in obutev. Ob tem se mi porodi misel, da smo v naši družbi še vedno tako bogati – ali pa se premočno poznamo med seboj, da si to lahko marsikdo privoščiti, ne da bi pri tem pomislil, da ima morda soseda, ki si take stvari vse težje privoščiti ali pa si mora odtegovati od ust, da lahko obleče in obuje sebe in otroke, ki naj bi bili prvotna skrb naše družbe, pa žal, dobivam občutek, da se vse bolj mačehovsko obnašamo ravno do teh otrok, ki bodo steber razvoja naše družbe.

Morda si boste mislili, kaj ima to zveze z vami, centrom za socialno delo, ter nenazadnje tudi z Zvezo prijateljev mladine.

Ali bi lahko morda organizirali skupaj s to zvezo zbiralno akcijo za pomoč takim družinam, ali pa pozvali ljudi k sodelovanju v akciji, da odstopijo dobro ohranjena oblačila, obutev ter nenazadnje celo šolske opreme, ki jo nameravajo odvrči v smeti.

Morda boste ob tem pomislili, zakaj Vi, če pa že imamo za to organizacijo Rdečega križa, ki naj bi take stvari organizirala.

Vendar pa mislim in predlagam, da bi ob podpori družbenopolitičnih organizacij naleteli na odobravanje in nenazadnje tudi na sodelovanje in pomoč pri organiziranju te zadeve, saj ne smemo in ne moremo več zatiskati oči pred to resnico.

Zato poizkusite pripraviti – če je to le možno po Vaših močeh – akcijo za pridobitev uličnih poverjenikov, poverjenikov po blokih s pomočjo Zveze prijateljev mladine, pa tudi drugih družbenopolitičnih organizacij in skupnosti, ki naj bi ob pomoči takih poverjenikov (ki naj bodo ali naj bi bili tudi nekatere preverjeni – da ne bi to postalo spet ena vrst pridobitništva) tudi oddajali ta oblačila, obutev in šolsko opremo resnično ogroženim družinam in drugim.

Zakaj predlagam ravno Vam in ne Rdečemu križu – mislim, da je slednji, žal, premočno fleksibilen pri teh zadevah, Vi pa bi s svojimi delavci in sodelavci lahko bolj učinkovito izpeljali tako akcijo z geslom »Bodimo solidarni in pomagajmo«.

Mislim tudi, da ne bi bilo napak, če bi to objavili v glasilu SZDL Naša skupnost, da boste videli, na kakšno odmevnost bi to naletelo, ob tem pa

bi morda tudi lažje pridobili pristojevolje po blokih, KS in DO za take akcije oz. za zbiranje in sortiranje zbranih stvari in oddajanje. Zaenkrat želim ostati anonimni, kasneje pa se Vam bom, če bo zamisel uspela, morda javil kot sodelavec oz. bi Vam pomagal v taki akciji.

V to akcijo bi lahko vključili tudi vrtnice in šole, saj se tam najhitreje najdejo in odkrijejo otroci, ki potrebujejo pomoč.

S spoštovanjem in tovariškimi pozdravi!

Akcije, ki so omenjene v pismu, opravlja Rdeči križ. Center za socialno delo nima možnosti, da bi jih opravljal, zaradi prostorskih stisk, ki jih imamo, pa tudi možnosti shranjevanja nimamo. Vse, kar smo zapisali, kaže na to, da smo pobude veseli, vendar jo zavračamo. Pa vendar ni tako. V okviru Servisa, ki so ga naši občani že zelo dobro sprejeli, smo pripravljene realizirati predlog avtorja pisma. Torej VSI, ki želite, se lahko s svojimi PONUDBAMI in POTREBAMI po omenjenih potrebsčinah obrnete na SERVIS. Servis bo v okviru danih ponudb in potreb posredoval konkretnemu ponudniku naslov konkretnega človeka – družine, ki pomoč potrebuje, ter se je po načelu »Bodimo solidarni in pomagajmo« obrnil po pomoč na Servis. Spomnimo naj vas, da ima SERVIS uradne ure vsak ponedeljek in sredo od 8.00 do 9.00 ure, naš naslov pa je Center za socialno delo Moste-Polje za SERVIS, Ob Ljubljani 36a, telefon 443-352, tov. Jani Bras in Blanka Vilfan.

Na koncu se zahvaljujemo za pismo in prosimo vse naše občane, da se nam, v kolikor imajo kakšne predloge, oglašijo. Pokličejo ali pridejo pa naj tudi vsi, ki želijo, da akcija, ki jo predlagamo skupaj z avtorjem pisma, uspe.

Darilo z Reke dnevu slovenskih planincev

Na Jančah je bila 11. septembra osrednja slovenska planinska prireditev, tradicionalni dan planincev. O tem smo objavili prvo vest že lani, meseca decembra. Prebral jo je tudi Slavko Arbitr, doma iz Laz, ki pa že 40 let živi na Reki. Zavihal je rokave in napisal pesem o svojih rodnih Lazah in Jančah, prečudovitem razgledišču po naši lepi deželici.

»Prebral sem članek o praznovanju jubilejnega dneva planincev Slovenije na Jančah. V članku pozivate občinstvo na vsestransko sodelovanje ob tej priliki...« piše med drugim v svojem pismu ob dolgi pesmici naš nekdanji občan Slavko Arbitr z Reke. Delal je v Brodoprojektu, sedaj pa je upokojen in pridno deluje v KPD Slovenski dom Bazovica na Reki. Zaveda se, da pesem ne predstavlja kake velike literarne vrednosti, vendar je iskren spomin na domači kraj iz otroštva in prispevek prazniku na Jančah, hribu nad Lazami. Nekoliko skrajšano objavljamo in se v imenu uredništva in planincev za prispevek najlepše zahvaljujemo, ter opravičujemo, ker nam je ni uspelo objaviti še v prejšnji številki.

SPOMIN NA DOMAČI KRAJ (DOMOTOŽJE)

Tiha bo mi v prsih kljuje, v mislih mi je rodni kraj, otožnemu srcu um kljubuje: domov ne morem več nazaj.

Moč mladosti me je v svet odgnala, da si življenja pot utrem, le želja, da se vrnem, je ostala in kako je močna, ko v leta grem!

Nazaj na Laze mene vleče, kjer se Sava v bregove stiska, v kraj mladosti, moje sreče, kjer planinec v hribih vriska.

Laze, lepa moja draga vas, od Slapnice ob vodi so stezice pri Krivem mostu v gozdu laz, ob cesti veselo zvrgolijo ptice.

Pod bregom še potok žubori, ali dom moj v sanjah vidim le, tam očeta, hiše nič več ni, samo jablan stari raste še.

Po dolini so hiše zgrajene, prijazne in urejene so lepo,

diseče rože v vrtovih posajene, njih barve lepe mamijo oko.

Okoli Laz sosedne so vasice: Dolsko, Kamnica in Kleče, Poljane, Jevnica, Kresnice, Vinje, Klopce in Senožete.

Že pod snegom zvončki se bele, ko se pomlad v dolino vrne, livade in gozdovi ozelene, se češnja v beli plašč ogrne.

Poleti sonce zgodaj vzhaja, se zlati zarek v Savi lesketa, ob večernjem zvonu, ko zahaja, zeleno listje na drevju šepeta.

Ko popotnik v Laze pride, peš, z vlakom, avtom, kakorkoli, se na okolne ozre visoke hribe in šumečo Savo pod cesto doli.

Sava čista izpod Alp se izlila, žejni smo jo nekaj iz roke pili, sedaj sivorjavo barvo je dobila, tehnologi so jo zastrupili.

Sv. Miklavž se na vzhodu beli, desno Bolantinov vrh se vidi, obe strani doline Sava deli levo zgoraj Zapodja apneni hribi.

Izpod Ciclja vrha sredi brega s soncem obsijana vas je Zagorica, kjer rodil se slavni Jurij Vega, na baronstvo mu dana je pravica.

Če kdo na Jančah še ni bil, naj obišče goro to lepo, da se narave lepe bi naužil, čez gozd zeleni hoditi ni težko.

Iz vrha Janč pogled okrog krasan; Triglav, Stol, Kamniške planine, Ljubljana, Šmarna gora, Kranj, Kamnik, mesta naše zgodovine.

Ob večerni zarji prizor je čudovit, v rdeče morje sonce za Triglavom tone, vrh orjaka z belimi oblaki je pokrit, vse gore pozljučene mogočne so kolone.